

Prima pagină > Legislație și jurisprudență > Legislația națională

Legislația națională

Spania

Această pagină furnizează informații cu privire la sistemul juridic din Spania și o prezentare generală a ordinii juridice din această țară.

Izvoare de drept spaniol

Izvoarele dreptului spaniol sunt definite la articolul 1 din Codul Civil (*Código Civil*):

Ordinea juridică spaniolă este inspirată din legi, din cutumă și din principiile generale de drept.

O dispoziție care contrazice o alta cu statut juridic superior nu are validitate juridică.

Cutumă poate fi invocată numai în absența unei legi aplicabile, cu condiția ca norma cutumiară în cauză să nu fie contrară ordinii publice sau moralității și să poată fi demonstrată.

Utilizările juridice care nu au doar rolul de a interpreta exprimarea unei intenții sunt considerate cutume.

În absența unei legi sau a unei cutume, se aplică principiile generale de drept, fără a aduce atingere rolului acestora în stabilirea ordinii juridice.

Normele juridice cuprinse în tratatele internaționale nu se aplică direct în Spania decât după ce acestea devin parte din ordinea juridică internă prin publicarea integrală în Monitorul Oficial de Stat (*Boletín Oficial del Estado*).

Jurisprudența completează ordinea juridică cu doctrina stabilită în timp de Curtea Supremă (*Tribunal Supremo*) prin interpretarea pe care aceasta o dă legilor, cutumei și principiilor juridice generale și prin aplicarea acestora.

Judecătorii și instanțele din Spania, care se supun exclusiv Constituției și statului de drept, au obligația de a lua hotărâri în fiecare cauză pe care o audiază, bazându-se pe sistemul de surse stabilit pentru a-și motiva hotărârea.

Tipuri de instrumente juridice

Constituția: ordinea juridică supremă a statului spaniol, căreia i se supun toate autoritățile publice și toți cetățenii. Dispozițiile legislative contrare Constituției nu au validitate juridică. Conținutul Constituției este împărțit în două părți diferențiate în mod clar: a) doctrina juridică și b) legea organică.

Tratatele internaționale: acorduri scrise încheiate între anumiți subiecți de drept internațional și care sunt reglementate de dreptul respectiv. Acestea pot include un instrument juridic asociat sau mai multe astfel de instrumente, indiferent de denumire. Odată semnate și publicate oficial în Spania, tratatele internaționale devin parte a ordinii juridice interne.

Statute privind autonomia: norme instituționale spaniole de bază care se aplică comunităților autonome individuale și sunt recunoscute de Constituția spaniolă din 1978. Acestea sunt adoptate prin lege organică. Statutele privind autonomia cuprind cel puțin denumirea comunității autonome, granițele teritoriale ale acesteia, denumirile, structurile organizaționale și sediile instituțiilor autonome și competențele care le sunt conferite. Statutele privind autonomia nu sunt o expresie a suveranității și nu reprezintă o constituție, întrucât acestea nu au la bază o competență de constituire inițială (care a fost conferită teritoriilor care au devenit comunități autonome). În schimb, existența acestora se bazează pe recunoașterea de către stat fără ca principiul autonomiei să conteste principiul unității în nicio circumstanță.

Legi: Spania are diverse tipuri de legi.

Legi organice: cele care se referă la punerea în aplicare a drepturilor fundamentale și la libertățile civile, cele de adoptare a statutelor privind autonomia și a ordinii juridice ce reglementează sistemul electoral general, precum și altele prevăzute în Constituție.

Legi ordinare: cele care reglementează aspecte care nu sunt reglementare de legi organice.

Decrete legislative: dispoziții juridice cu privire la anumite aspecte, care sunt emise de Guvern în temeiul competențelor care îi sunt delegate de Parlament (*Cortes Generales*).

ordonanțe de urgență: dispoziții legislative provizorii emise de Guvern în cazuri de necesitate extraordinară și urgentă și care nu afectează ordinea juridică ce reglementează instituțiile de bază ale statului; drepturile, obligațiile și libertățile cetățenilor în temeiul Titlului I din Constituție; ordinea juridică ce reglementează comunitățile autonome sau ordinea juridică ce reglementează sistemul electoral general. Ordonanțele de urgență trebuie să fie supuse dezbaterii și trebuie să fie votate de întregul Congres al Deputaților (*Congreso de los Diputados*) în termen de 30 de zile de la legiferare.

Regulamente: norme juridice generale emise de autoritatea executivă. În ierarhia normelor, acestea se află imediat sub legi și, din punct de vedere general, le pun în aplicare.

Cutume: sunt definite ca fiind „setul de norme derivate din repetarea, în general constantă, a unor acțiuni similare”. Pentru ca o cutumă să reprezinte o expresie a unei intenții colective și spontane, aceasta trebuie să fie larg răspândită, constantă, consecventă și de lungă durată.

Principii generale de drept: declarații normative generale care, fără să fi fost transpuse în mod formal în ordinea juridică, sunt considerate parte din ordinea respectivă întrucât servesc drept bază pentru alte declarații normative specifice sau care alcătuiesc, într-un mod abstract, conținutul unui grup de astfel de declarații. Acestea sunt utilizate pentru a aborda deficiențe juridice sau a interpreta norme juridice.

Jurisprudență: constă în două hotărâri – pronunțate de Curtea Supremă sau, în cazul anumitor aspecte pentru care jurisprudența este limitată la comunitatea autonomă, de Înalta Curte de Justiție (*Tribunal Superior de Justicia*) a comunității autonome respective – care interpretează o normă în același fel. Dacă un judecător sau o instanță se abate de la doctrina stabilită de Curtea Supremă, hotărârea nu este anulată automat, ci servește, mai degrabă, ca bază pentru un recurs cu privire la chestiuni de drept. Totuși, atât Curtea Supremă, cât și Înalta Curte de Justiție dintr-o anumită comunitate autonomă se pot abate de la jurisprudența constantă și pot genera jurisprudență nouă în orice moment, pe motive întemeiate.

Ierarhia normelor

Articolul 1.2 din Codul Civil spaniol prevede că „o dispoziție care contrazice altă dispoziție cu statut juridic superior nu va avea validitate juridică”. Acest lucru înseamnă că este necesar să fie stabilită o ierarhie a normelor. În acest scop, Constituția spaniolă reglementează legătura dintre diferite norme și relațiile ierarhice și jurisdicționale dintre acestea.

În temeiul Constituției, ierarhia preeminenței normelor în dreptul spaniol este următoarea:

Constituția;

tratatele internaționale;

legile, în ordinea următoare: legile organice, legile ordinare și normele cu statut de lege (inclusiv decretule-legi regale și decretule legislative regale), fără a exista o ierarhie a acestora, ci proceduri și domenii de aplicare distincte;

normele emise de executiv, având propria lor ierarhie în funcție de organismul care le legiferează (decrete regale, ordine ministeriale etc.).

În plus, este stabilit un principiu al jurisdicției în ceea ce privește normele emise de parlamentele diverselor comunități autonome (decrete guvernamentale regionale, ordine guvernamentale regionale etc.).

Judecătorii și instanțele nu vor aplica regulamente sau alte dispoziții care sunt contrare Constituției, legilor sau principiului ierarhiei normelor.

Cadrul instituțional

Instituții cu competența de adoptare a normelor juridice

Cadrul instituțional al Spaniei se bazează pe principiul separării puterilor, puterea legislativă fiind conferită Parlamentului spaniol, iar cea legislativă adunărilor comunităților autonome din țară.

Guvernul, atât la nivel național, cât și în fiecare comunitate autonomă, deține competențe executive – inclusiv competența de reglementare – și, ocazional, exercită competențe legislative astfel cum îi sunt delegate de către Parlament.

Autoritățile locale nu au competențe legislative, dar exercită competențe de reglementare, în general sub forma statutelor municipale.

Inițiativa legislativă îi aparține Guvernului, Congresului și Senatului, adunărilor din comunitățile autonome și, în anumite cazuri, inițiativei populare.

Procesul decizional

Tratatele internaționale: sunt disponibile trei mecanisme de adoptare, în funcție de aspectele reglementate de tratatul respectiv.

În primul rând, o lege organică va autoriza semnarea de tratate prin care competența de exercitare a jurisdicției, care decurge din Constituție, este conferită unei organizații sau unei instituții internaționale.

În al doilea rând, Guvernul își poate da consimțământul pentru semnarea de tratate sau de acorduri cu efect juridic obligatoriu, cu aprobarea prealabilă din partea Parlamentului, în următoarele cazuri: tratate politice, tratate sau acorduri militare, tratate sau acorduri care afectează integritatea teritorială a statului sau drepturile și obligațiile fundamentale prevăzute la Titlul I din Constituție, tratate sau acorduri care implică obligații financiare pentru autorități fiscale și tratate sau acorduri care necesită modificarea unei legi sau o derogare de la aceasta sau care necesită măsuri legislative pentru a fi pusă în aplicare.

În cele din urmă, pentru toate celelalte aspecte, singura cerință este aceea de a informa Congresul și Senatul imediat ce tratatul a fost semnat.

Odată semnate și publicate oficial în Spania, tratatele internaționale devin parte a ordinii juridice interne. Dispozițiile tratatelor pot fi derogate, modificate sau suspendate numai în maniera specificată în tratatele respective sau în conformitate cu normele generale de drept internațional. Tratatele și acordurile internaționale pot fi denunțate prin aceeași procedură prin care au fost adoptate.

Legi:

proiectele de lege sunt aprobate de Consiliul Miniștrilor (*Consejo de Ministros*), care le prezintă Congresului împreună cu o expunere a motivelor pentru care sunt introduse și a contextului juridic necesar pentru ca Congresul să ia o decizie cu privire la acestea.

În cazul comunităților autonome, proiectele de lege sunt aprobate de consiliile de miniștri respective și sunt prezentate, în aceeași termeni, adunării legislative din comunitatea autonomă în cauză.

Imediat ce proiectul de lege pentru o lege ordinară sau organică este aprobat de Congres, președintele acestuia îl trimite imediat președintelui Senatului, care îl supune apoi dezbaterii în Senat. Senatul are la dispoziție două luni de la data primirii proiectului de lege pentru a-și exercita dreptul de veto sau a formula modificări. Respingerea trebuie să fie aprobată de o majoritate absolută.

Un proiect de lege nu poate fi trimis monarhului pentru aviz conform decât după ce Congresul a ratificat proiectul inițial (în cazul unei respingeri, aceasta trebuie să fie aprobată de o majoritate absolută; o majoritate simplă nu este suficientă după ce s-au scurs două luni de la prezentarea proiectului de lege) sau după ce acesta a votat modificările, acceptându-le sau respingându-le prin majoritate simplă. Perioada de două luni permisă pentru ca Senatul să respingă sau să modifice proiectul de lege este redusă la 20 de zile calendaristice în cazul proiectelor de lege declarate ca fiind urgente de Guvern sau de Congres.

Legile adoptate de Parlament sunt prezentate monarhului, care, în termen de 15 zile de la adoptare, le avizează, le legiferează și dispune publicarea acestora.

Legi organice: pentru adoptarea, modificarea sau derogarea legilor organice, votul final cu privire la întregul proiect de lege necesită o majoritate absolută în Congres.

Regulamente: procedura prin care acestea sunt elaborate este următoarea:

Regulamentele sunt inițiate de departamentul decizional relevant prin elaborarea proiectului de regulament corespunzător, care este prezentat împreună cu un raport cu privire la necesitatea regulamentului și la caracterul oportun al acestuia, precum și cu un raport financiar care conține o estimare a costului punerii în aplicare.

Pe tot parcursul procesului de elaborare, este necesar să se solicite, în plus față de rapoarte, avize și aprobările obligatorii anterioare, toate studiile și consultările considerate necesare pentru a asigura caracterul oportun și legalitatea textului. În fiecare caz, regulamentele trebuie să fie însoțite de un raport cu privire la impactul de gen asupra măsurilor pe care le conțin.

În cazul în care dispoziția afectează drepturile și interesele legitime ale cetățenilor, poate avea loc o audiere publică, într-un termen rezonabil care să nu fie mai scurt de 15 zile lucrătoare. Prin urmare, atunci când natura dispoziției impune acest lucru, aceasta este supusă consultării publice în termenul menționat mai sus.

În fiecare caz, proiectele de regulamente trebuie să fie supuse elaborării unui raport de către Secretariatul General Tehnic (*Secretaría General Técnica*), fără a aduce atingere avizului Consiliului de Stat (*Consejo de Estado*) în cazurile în care acesta este obligatoriu din punct de vedere juridic.

Un raport anterior al autorităților publice va fi necesar în cazul în care regulamentul poate afecta repartizarea jurisdicției între stat și comunitățile autonome.

Înainte ca regulamentele adoptate de Guvern să intre în vigoare, acestea trebuie să fie publicate integral în Monitorul Oficial de Stat.

Baze de date juridice

Monitorul Oficial de Stat gestionează o **bază de date** care conține întreaga legislație publicată începând cu anul 1960.

Accesul la bazele de date este gratuit?

Accesul la această bază de date este gratuit.

Scurtă descriere a conținutului

Toate monitoarele publicate începând cu 1960 pot fi consultate pe site-ul web al Monitorului Oficial de Stat.

Site-ul web include un motor de căutare a legislației și a anunțurilor, împreună cu baze de date cu privire la jurisprudența constituțională (începând cu anul 1980), rapoarte și avize ale Serviciului Juridic de Stat (*Abogacía del Estado*) (începând cu anul 1997) și avize ale Consiliului de Stat. De asemenea, site-ul web include **versiunile reformate** care conțin principalele modificări aduse legislației. În cele din urmă, acesta pune la dispoziție un serviciu de alertă care acoperă notificări legislative și anunțuri publice și permite consultarea de informații și de documente.

Linkuri asociate

[Baza de date a legislației spaniole](#)

Ultima actualizare: 17/01/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.